

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей», внесений народними депутатами України Зінкевич Я. В. та іншими (всього 12 підписів) (реєстр. № 14189 від 05.11.2025)

Комітет на засіданні 13 листопада 2025 року (протокол № 248), згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р. О. від 06 листопада 2025 року (електронна картка документа (2046653)), розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей», внесений народними депутатами України Зінкевич Я. В. та іншими (всього 12 підписів) (реєстр. № 14189 від 05.11.2025).

Комітет зазначив, що відповідно до положень частини другої статті 89 Конституції України, частини першої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та частини першої статті 85 Регламенту Верховної Ради України тимчасова спеціальна комісія створюється для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України на правах головного комітету, якщо предмет правового регулювання таких проектів не належить до предметів відання комітетів, утворених Верховною Радою України.

Порядок утворення, вимоги до персонального складу тимчасової спеціальної комісії визначені положеннями статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та статті 85 Регламенту Верховної Ради України.

Так, кількісний склад тимчасової спеціальної комісії формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій

(депутатських груп). Пропозиції щодо кількісного та персонального складу тимчасової спеціальної комісії подаються депутатськими фракціями (депутатськими групами) у п'ятиденний строк з дня направлення до них звернення ініціатора (ініціаторів) утворення тимчасової спеціальної комісії. У складі тимчасової спеціальної комісії може бути представлено не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції (депутатської групи). Якщо депутатська фракція (депутатська група) не запропонувала у встановлений строк представників для роботи в тимчасовій спеціальній комісії, то комісія створюється без участі представників цієї депутатської фракції (депутатської групи).

Крім цього, Верховна Рада України приймає постанову про утворення тимчасової спеціальної комісії, в якій визначає, зокрема, назву тимчасової спеціальної комісії; мету, завдання і коло питань, для підготовки і попереднього розгляду яких утворюється тимчасова спеціальна комісія; кількісний і персональний склад комісії, голову та заступника голови комісії. На посаду голови тимчасової спеціальної комісії не може бути обраний голова комітету. Голова тимчасової спеціальної комісії, заступник голови та секретар комісії не можуть бути членами однієї депутатської фракції (депутатської групи). Секретар тимчасової спеціальної комісії обирається на першому засіданні тимчасової спеціальної комісії з числа її членів.

Комітет зазначив, що згідно з положеннями частини першої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, постанови та інші акти (резолуції, декларації, звернення, заяви) Верховної Ради України, визначені статтею 46 Регламенту Верховної Ради України, Верховна Рада України приймає більшістю голосів народних депутатів України від її конституційного складу, крім випадків, визначених Конституцією України.

Відповідно до частини першої статті 14 Закону України «Про статус народного депутата України», народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією може бути обраний членом лише однієї тимчасової спеціальної комісії, а згідно з положеннями частини п'ятої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією (депутатською групою) може бути одночасно членом одного комітету і тимчасової спеціальної комісії.

1. Щодо змісту проекту Постанови (реєстр. № 14189) Комітет зазначив таке.

1.1. Згідно з назвою та пунктом 1 проекту Постанови пропонується утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей (далі – Тимчасова спеціальна комісія).

Своєю чергою, основними завданнями Тимчасової спеціальної комісії,

відповідно до пункту 2 проекту Постанови, пропонується визначити:

«1) організацію підготовки, попереднього опрацювання та доопрацювання законопроектів і проектів інших актів Верховної Ради України, що стосуються правового статусу, соціального захисту та державних соціальних гарантій ветеранів війни та військовослужбовців, процесів їх реінтеграції до цивільного життя, належного медичного забезпечення, надання психологічної допомоги, а також здійснення реабілітаційних заходів для зазначених осіб та членів їхніх сімей;

2) здійснення аналізу практики застосування законодавчих актів з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей, аналізу відповідності закону підзаконних нормативноправових актів з цих питань та своєчасності їх прийняття;

3) вивчення діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо забезпечення прав та інтересів ветеранів війни, військовослужбовців та членів їхніх сімей у процесі формування та реалізації ветеранської політики, зокрема під час виконання програм, стратегій та проектів, спрямованих на їхню підтримку;

4) внесення на розгляд Верховної Ради України або Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування пропозицій щодо планування розвитку законодавства з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, надання психологічної допомоги та впровадження ефективних механізмів реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей».

З огляду на це, Комітет звернув увагу на положення частини першої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та частини першої статті 85 Регламенту Верховної Ради України, якими передбачено, що тимчасова спеціальна комісія створюється для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України на правах головного комітету, якщо предмет правового регулювання таких проектів не належить до предметів відання комітетів, утворених Верховною Радою України.

Враховуючи це Комітет зауважив, що, відповідно до пункту 20 додатку до Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ, до предмета відання Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів належать, зокрема, питання: «правового статусу і соціального захисту ветеранів війни, ветеранів Другої світової війни, учасників Визвольних змагань, воїнів-інтернаціоналістів, учасників антитерористичної

операції та операції Об'єднаних сил, інших осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а отже питання, для підготовки і попереднього розгляду яких пропонується утворити Тимчасову спеціальну комісію, також є складовою предмета відання цього Комітету.

Крім того, Комітет звернув увагу на необхідність редакційного доопрацювання формулювань основних завдань Тимчасової спеціальної комісії, зокрема щодо їх узгодження з назвою комісії та проекту Постанови (реєстр. № 14189), а також із термінологією, визначеною Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» щодо формування комплексного підходу до внутрішньої політики у ветеранській сфері» від 11 березня 2025 року № 4285-IX.

Враховуючи це, пункт 2 проекту Постанови Комітет запропонував викласти в такій редакції:

«2. Визначити основними завданнями Тимчасової спеціальної комісії:

1) здійснення підготовки, попереднього розгляду та доопрацювання законопроектів, проектів інших актів Верховної Ради України, що стосуються правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей;

2) здійснення аналізу практики застосування законодавчих актів, що стосуються правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей, аналізу відповідності закону підзаконних нормативно-правових актів з цих питань та своєчасності їх прийняття;

3) вивчення діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо забезпечення прав та потреб ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей у процесі формування та реалізації внутрішньої політики у ветеранській сфері, зокрема під час виконання відповідних стратегій, програм та заходів;

4) внесення на розгляд Верховної Ради України або Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування пропозицій щодо планування розвитку законодавства з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей».

2. Щодо оформлення проекту Постанови (реєстр. № 14189) Комітет зазначив про необхідність його доопрацювання враховуючи вимоги Положення

про порядок роботи з документами у Верховній Раді України, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України «Про деякі питання забезпечення документообігу у Верховній Раді України в електронній та паперовій формах» від 8 лютого 2021 року № 19, в додатках до якого наведені шаблонні форми актів Верховної Ради України, зокрема, форма акта про утворення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України (пункт 1.8. додатку 1 до Положення) та основні вимоги законодавчої техніки, а саме:

у преамбулі слова «Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» необхідно замінити словами «Регламенту Верховної Ради України»;

у пункті 5:

прізвища народних депутатів України мають бути записані в алфавітному порядку;

редакційно доопрацьовані назви депутатських фракцій політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» та Політичної Партії «ГОЛОС», а також депутатських груп «Партія «За майбутнє» та «Платформа за життя та мир».

3. Щодо кількісного та персонального складу утворюваної Тимчасової спеціальної комісії Комітет зазначив таке.

3.1. До проекту Постанови додані копії звернень ініціатора утворення Тимчасової спеціальної комісії до всіх депутатських фракцій, депутатських груп у Верховній Раді України та позафракційного народного депутата України.

Своєю чергою, згідно з пропозиціями депутатських фракцій, депутатських груп та позафракційного народного депутата України, що додані до проекту Постанови, пропонується обрати до персонального складу Тимчасової спеціальної комісії таких народних депутатів України:

від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»:

Березіна Максима Юрійовича;

Вірастюка Василя Ярославовича;

Гуріна Дмитра Олександровича;

Кузьмініх Сергія Володимировича;

Цибу Тетяну Вікторівну – заступником голови Тимчасової спеціальної комісії;

Шпак Любов Олександрівну;

від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРІСТЬ»:

Зінкевич Яну Вадимівну – головою Тимчасової спеціальної комісії,

Фріз Ірину Василівну;

від депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» – Таруту Сергія Олексійовича;

від депутатської фракції Політичної Партії «ГОЛОС» – Шараськіна Андрія Андрійовича;

від депутатської групи «Платформа за життя та мир» – Чорного Віктора

Івановича;

від депутатської групи «Партія «За майбутнє» – Констанкевич Ірину Мирославівну;

від позафракційних народних депутатів України – Савчук Оксану Василівну.

Комітет зазначив, що від депутатських груп «ДОВІРА» та «Відновлення України» пропозицій щодо кількісного та персонального складу утворюваної Тимчасової спеціальної комісії не надійшло і у проекті Постанови представники цих депутатських груп відсутні.

3.2. Відповідно до положень частини другої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частин другої та третьої статті 85 Регламенту Верховної Ради України кількісний склад тимчасової спеціальної комісії формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп). У складі тимчасової спеціальної комісії може бути представлено не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції (депутатської групи).

У листах ініціатора до депутатських фракцій та депутатських груп, щодо надання своїх представників до складу утворюваної Тимчасової спеціальної комісії, не зазначено пропорцію відповідно до якої вони повинні визначити максимально допустиму кількість своїх представників у складі цієї комісії та подати свої пропозиції ініціатору внесення. Так, ініціатором висловлено прохання надати письмові пропозиції щодо делегування народних депутатів України – членів відповідних депутатських фракцій та депутатських груп для роботи у Тимчасовій спеціальній комісії «з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій»¹.

З огляду на наведене Комітет зазначив, що депутатськими фракціями політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Політичної Партії «ГОЛОС» та депутатськими групами «Платформа за життя та мир» і «Партія «За майбутнє», кількісний склад яких становить відповідно 25, 19, 21 та 17 народних депутатів України, було запропоновано по одному представнику до складу Тимчасової спеціальної комісії, що відповідає практиці Верховної Ради України дев'ятого скликання щодо пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп), а саме: один представник від 30 народних депутатів України. Водночас, депутатською фракцією ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРІСТЬ», кількісний склад якої становить 26 народних депутатів України, запропоновано двох представників.

Враховуючи це, Комітет зауважив, що сформований кількісний склад Тимчасової спеціальної комісії не забезпечує належного дотримання принципу

¹ Листи від 20.10.2025 №№ 04-86/4-2025/242044 (2033881), 04-86/4-2025/242054 (2033888), 04-86/3-2025/242058 (2033905), 04-86/4-2025/242049 (2033884), 04-86/4-2025/242057 (2033893), 04-86/4-2025/242043 (2033901), 04-86/4-2025/242052 (2033887), 04-86/4-2025/242061 (2033871).

пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп).

3.3. Відносно обрання до складу Тимчасової спеціальної комісії позафракційного народного депутата України Савчук О. В. Комітет зазначив, що неодноразово у своїх висновках на проекти постанов Верховної Ради України про утворення тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій привертав увагу до того, що обрання позафракційного народного депутата України до складу тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій законодавчо не передбачено.

Водночас відповідно до положень частини першої статті 26 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат України не може бути обмежений у своїх повноваженнях.

Враховуючи наведене, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу, реінтеграції, соціального захисту, медичного забезпечення, психологічної допомоги та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей», внесений народними депутатами України Зінкевич Я. В. та іншими (всього 12 підписів) (реєстр. № 14189 від 05.11.2025), і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України, відповідно до пункту 8 частини четвертої статті 20 та частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, розглянути його з урахуванням зауважень та редакційних уточнень щодо преамбули, пунктів 2 та 5 проекту Постанови, викладених у висновку Комітету, та визначитися шляхом голосування щодо цього проекту Постанови.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С. В. КАЛЬЧЕНКО

